

ת"פ 34295/11/21 - מדינת ישראל ואח'... נגד רמת אור אחד בע"מ, דורי זלצר, ב. ק. ש כח אדם סיעודי בע"מ חברות, מנסור מנצור, אי.א.מ.א ואח'...

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ת"פ 34295-11-21
הע"ז 35758-01-22
הע"ז 5045-01-22
28 פברואר 2024

לפני : כב' השופטת קארין ליבר-ליון

מדינת ישראל	המאשימה
רמת אור אחד בע"מ	נגד הנאשמים
2. דורי זלצר	בתיק ת"פ 34295-11-21
3. ב. ק. ש כח אדם סיעודי בע"מ חברות	
4. מנסור מנצור	
אי.א.מ.אס אתרי מאור בע"מ חברות	הנאשמים בתיק הע"ז
מאור אתרי	5045-01-22
רמת אור אחד בע"מ חברות	
בית אור 2 שירותים סיעודיים בע"מ חברות	
דורי זלצר	
ב. ק. ש כח אדם סיעודי בע"מ חברות	הנאשמים בתיק הע"ז
מנסור מנצור	35758-01-22
בית אור 2 שירותים סיעודיים בע"מ חברות	
דורי זלצר	

החלטה

1. בדיון שהתקיים ביום 24.1.24 העלו הנאשמים מספר בקשות מקדמיות. המאשימה התייחסה אליהן בדיון אולם התבקשה למסור את עמדתה לאחר בחינה ביחס לאחת הבקשות. משהוגשה עמדתה ביום 26.2.24, להלן אדון בבקשות כסדרן.

טענת התיישנות

2. הנאשמים בתיק 34291-11-21, 35758-01-22 והנאשמים 3-5 בתיק 5045-01-22 טענו כי העבירות בגין

עמוד 1

הוגשו כתבי האישום נגדם הן עבירות קנס ועל כן הן עבירות מסוג חטא שההתיישנות עליהן היא שנה מיום ביצוע העבירה. משהעבירה בוצעה ביום 21.1.20 וכתב האישום הראשון הוגש רק בחודש נובמבר 2021- הרי שחלה התיישנות.

3. המאשימה טענה כי מדובר בעבירות מסוג עוון ולא חטא כפי שטוענים הנאשמים. מדובר בכתב אישום יזום ועל כן לא יכולה להתקבל הטענה שמדובר בעבירת קנס שעניינה חטא. הנאשמים לא הפנו למקור ממנו ניתן ללמוד כי מדובר בעבירת חטא כטענתם. משמדובר בעבירה מסוג עוון תקופת ההתיישנות היא בת חמש שנים וטרם חלפה במועד הגשת כתבי האישום.

4. אשר להכרעתי - בעפ"א (ארצי) 35/07 **אברהם ניסן - מדינת ישראל** (20.07.2008) ניתח בית הדין הארצי סוגיה זו של סיווג עבירה שנעברה, בין היתר, על פי **חוק עובדים זרים, התשנ"א-1991** מכוחו הוגשו כתבי האישום מושא הליך זה. אציין כי קביעת בית הדין הארצי נכונה גם בהשלכה על **חוק העסקת עובדים על ידי קבלני כוח אדם, התשנ"ו - 1996** שאף על עבירות מכוחו הוגשו כתבי האישום בהליך זה. **בעניין ניסן** נקבע ביחס לכך כדלקמן:

"13. טוען המערער כי העבירות בניגון נשלחו לו הודעות הקנס הן מסוג של חטא והן התיישנו לאחר שנה. טענה זו דינה להידחות. סעיף 22א'(א) לחוק העבירות המינהליות מפנה לסעיף 24 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 לעניין סיווג העבירות (פשע, עוון וחטא). בסעיף 9 לחוק סדר הדין הפלילי, [נוסח משולב] תשמ"ב-1982 קבועים מועדי התיישנות שונים לכל אחד מסוגי העבירות: חטא - שנה אחת; עוון - חמש שנים ופשע - 10 - ו-20 שנים.

עבירה מסוג "חטא" היא עבירה שנקבע לה עונש מאסר לתקופה שאינה עולה על שלושה חדשים ואם העונש הוא קנס בלבד - קנס שאינו עולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום (סעיף 24(3) לחוק העונשין), היינו - 12,900 ש"ח (סעיף 61(א)(1) לחוק העונשין). עבירה מסוג "עוון" היא זו שנקבעה לה עונש מאסר לתקופה שבין שלושה חדשים לשלוש שנים ובמקרה של עונש שהוא קנס - קנס העולה על שיעור הקנס שניתן להטיל בשל עבירה שעונשה הוא קנס שלא נקבע לו סכום (סעיף 24(2) לחוק העונשין), היינו - קנס שמעל 12,900 ש"ח.

14. בענייננו, כל הקנסות שהושטו על המערער היו בעבירות מסוג עוון:

1. העבירה לפי סעיף 2(א) לחוק שכר מינימום דינה מאסר שנה או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין שהוא עד 202,000 ש"ח (סעיף 14 לחוק שכר מינימום).

2. עבירה של אי החזקת חוזה עבודה ומסמכים נוספים לפי סעיף 2(ב)(5) לחוק עובדים זרים דינה קנס 52,200 ש"ח (כפל הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין).

3. עבירה של העסקת עובדים זרים בניגוד לסעיף 2(א) לחוק עובדים זרים דינה קנס 104,400 ש"ח (פי

ארבעה מן הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין).

מכאן שהעונש הקבוע בחוק על העבירות לגביהן הושתו על המערער קנסות גבוה מן הסכום הקבוע בחוק לעבירות מסוג "חטא", כך שעניין לנו בעבירות מסוג "עוון" שטרם התיישנו לעת משלוח הודעת הקנס למערער.

15. ככל שהבנו, טוען המערער כי העבירות עליהן נשלחו לו הודעות קנס הן מסוג חטא מכיוון שגובה הקנס שהושת עליו נמוך מזה הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין. טענה זו מוטעית על פניה, שכן שאלת סיווגן של העבירות כ"חטא" או כ"עוון" לא נקבעת לפי גובה הקנס המושת על העבריין אלא לפי העונש הקבוע להן בחוק.

5. משהעבירות בגין הוגשו כתבי האישום כנגד הנאשמים הן עבירות מסוג עוון שההתיישנות בצדן היא חמש שנים, טענת ההתיישנות נדחית.

זוטי דברים

6. הנאשמים בתיק 34291-11-21, 35758-01-22 והנאשמים 3-5 בתיק 5045-01-22 העלו טענת זוטי דברים והגנה מן הצדק שכן קיימת לטענתם מדיניות אי אכיפה בבתי אבות בענף הסיעוד ביחס להעסקת עובדים זרים ממרץ 2020, סמוך לאחר הביקורת בשל משבר הקורונה, מדיניות שנמשכת עד היום ועל כן חלה גם עליהם.

7. המאשימה טענה שלא ניתן לומר שעבירה לפי חוק עובדים זרים היא קלת ערך והפנתה לפסיקה. באשר למדיניות אי האכיפה ביקשה לבצע בירור. בהודעתה מיום 26.2.24 פירטה כי הנאשמים לא הפנו לנוהל עליו הם מבססים את טיעונם וציינה כי ככל הנראה מדובר בנוהל "הקלות בעניין קליטת עובדים זרים בענף הסיעוד בעקבות הגבלות על הגעת עובדים זרים לישראל מחמת מגפת הקורונה" מיום 16.3.20 אשר פורסם ע"י רשות האוכלוסין. המאשימה טענה כי הנוהל אינו חל על הנאשמים גם לא בדיעבד. תכלית הנוהל היתה ההבנה שהמדינה אחראית בין היתר לשלומם של העובדים הנכנסים לשטחה ולאור מגפת הקורונה לא היתה דרך להוציאם מהארץ ולקלוט אחרים במקומם ועל כן האריכה את האשרות הקיימות. תנאי מקדים היה כי האשרות עצמן היו בתוקף על שם המעסיק. מאחר ולא הוצג נוהל אחר על ידי הנאשמים, ומדובר בנוהל שעוסק בענף הסיעוד הפרטי ולא המוסדי כך שממילא אינו חל עליהם. עוד ציינה המאשימה כי במועדים הרלוונטיים לכתבי האישום לא הונפקו כלל אשרות לענף הסיעוד בבתי אבות/מוסדות סיעוד ורק לאחר 8/23 ניתן היה להפיק היתרים אלו. מכתבי האישום עולה כי ניכר שהעובדים לא החזיקו באשרות בתוקף קודם לביקורת. המאשימה טענה כי הנאשמים עותרים לביטול כתבי האישום על פי טיעון זה כאשר בפועל מדובר רק בשתי עבירות של העסקה מכל שלושת כתבי האישום כאשר עיקר האישומים הם ביחס לעבירות אי עריכת ביטוח רפואי ועבירות על חוק העסקת קבלני כוח אדם. לאור כלל האמור המאשימה עמדה על עמדתה כי לא ניתן להחיל את הנוהל ממרץ 2020 על הנאשמים.

8. אשר להכרעת- בסעיף 34 יז' לחוק העונשין נקבע כי "לא יישא אדם באחריות פלילית למעשה, אם, לאור טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו והאינטרס הציבורי, המעשה הוא קל ערך."

9. כפי שהפנתה המאשימה, בע"פ (ארצי) 29785-07-13 א. דינמיקה שרותים 1990 בע"מ - מדינת ישראל (09.05.17) נדונה טענת זוטי דברים על מהותה ותוכנה בהרחבה, וכך נפסק:

"כללם של דברים: נראה כי חרף הגוון בדעות הנוגעות ליישום הסייג של "זוטי דברים", ניתן להצביע על מספר עקרונות ומגמות כדלקמן: מדובר בטענת הגנה אשר תפורש ותיושם באופן מצומצם ובהסתמך על מספר תנאים מצטברים שקבע המחוקק (טיבו של המעשה, נסיבותיו, תוצאותיו, האינטרס הציבורי, קלות הערך של המעשה). זאת, תוך שימת הדגש על מידת הפגיעה של המעשה באינטרס הציבורי. על פי המגמה המשתקפת מן הפסיקה נכון לעת הזו, ניתן לשקול לצורך החלת הסייג גם נתונים שאינם קשורים ישירות למעשה העבירה עצמו, לרבות אלה הקשורים לנסיבות האישיות של המבצע. מדובר בטענה שעל הנאשם להוכיחה ברמה של ספק סביר ומשכך לרוב לא ניתן יהיה להכריע בה בשלב המקדמי של המשפט, אלא בנסיבות שבהן אין בין הצדדים מחלוקת על התשתית העובדתית הנוגעת לביצוע העבירה ועל מכלול הנסיבות הרלוונטיות להכרעה בה."

10. לא מצאתי שהטענה הוכחה בשלב זה ברמה של ספק סביר, וזאת טרם החלה שמיעת הראיות בהליך. כמו כן, תכלית החקיקה של החוקים בגינם הוגשו כתבי האישום היא עידוד התקשרויות בהתאם לדין ובכך הגברת הפיקוח על קיום זכויות העובדים, ולא ניתן לומר כי מדובר בזוטי דברים. כמו כן, הנאשמים לא הציגו בפני בית הדין את הנוהל ספציפי אליו כיוונו. הנוהל שהציגה המאשימה אינו עוסק במוסדות אלא בבתי פרטיים ואף קובע כי אשרה של עובד תוארך במקרה שהיתה בתוקף ובענייננו, בשלב זה המידע ביחס לכך אינו ברור שכן טרם נשמעו הראיות כאמור. לאור האמור טענת זוטי הדברים נדחית בשלב זה של ההליך.

הגנה מן הצדק - אכיפה בררנית

11. הנאשמים בתיק 34291-11-21, 35758-01-22 והנאשמים 3-5 בתיק 5045-01-22 טענו להגנה מן הצדק - אכיפה בררנית וביקשו לפי סעיף 108 לחסד"פ לקבל לעיונם את כל כתבי האישום שהוגשו שלוש שנים לפני מועד התפיסה כדי להראות שבפועל לא היו כאלה כמעט בכלל.

12. בעפ"א 16393-12-13 מדינת ישראל - משרד הכלכלה נ' אלירן דואב ואח' (09.09.15) נקבע כי דרך בירור הטענה לאכיפה בררנית מחייבת הצגת בסיס ראייתי ראשוני מטעמו של הנאשם לסתירת תקינות המעשה המינהלי. בהתאם על בית המשפט להיכנס כבר בשלב הראשון לבדיקה פרטנית של חומר הראיות שלפניו. על כן, האכסניה המתאימה לבירור טענה זו היא לאחר הצגת תשתית ראייתית ראשונית לכך במסגרת שמיעת הראיות. משטרם החלה שמיעת הראיות, טרם הונחה תשתית ראייתית ראשונית על ידי הנאשמים ועל כן אין מקום לבחון בקשה זו כעת.

הגנה מן הצדק - שיהוי בהגשת כתב האישום

13. הנאשמות 1-2 בתיק 5045-01-22 טענו להגנה מן הצדק שכן כתב האישום הוגש ביום 3.1.22, החקירה בעניינם החלה ביום 11.2.20 וחלפו למעלה מ-18 חודשים מהחקירה עד להגשת כתב האישום וזאת בניגוד להנחית היועץ המשפטי בעניין. כמו כן העובדים הועסקו על ידי הנאשמת 1, לפי עובדות כתב האישום, לכל המאוחר עד ליום 31.12.19, והשיהוי עד להגשת כתב האישום מצדיק מתן הגנה מן הצדק.

14. המאשימה טענה כי טרם הגשת כתב אישום מכינים מזכר נימוקים להגשת כתב אישום יזום שאינו חלק מחומר החקירה ולסנגור יש זכות לבקש לעיין בו. לגבי 18 החודשים עד להגשת כתב אישום, בהתאם להנחית היועץ המשפטי זה נספר מיום איסוף החומר האחרון בתיק. אם יש חריגה מכך היא תנומק. המאשימה לא בדקה זאת לדיון הקודם למרות שסבורה שהוגש כתב אישום במסגרת המועדים הקבועים בחוק, אבל מסרה כי תוכל להשלים פרטים אלה במידה ובית הדין יורה על כך.

15. בדיון טענה ב"כ הנאשמות 1-2 כי פנתה לקבל את מזכר הנימוקים שלא נמסר לה. המאשימה ציינה כי לא מדובר בחומר חקירה ולסניגור אכן יש זכות לבקש את המזכר האמור. הנאשמות לא הציגו לפני פניה שלהן למאשימה בעניין שלא נענתה ובכל מקרה כדי לבחון את טענתן ביחס לשיהוי בהגשת כתב האישום, יש להגיש את מזכר הנימוקים ביחס אליהן לתיק **על כן המאשימה תתייצב עם מזכר הנימוקים האמור לדיון הקבוע מחר בשעה 13:00**. לאחר עיון בו תינתן החלטה.

ניתנה היום, י"ט אדר א' תשפ"ד, (28 פברואר 2024), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.